

Verdiskapning i kystsonen - Forvaltningens syn

Jens Chr Holm
Fiskeridirektoratet
FHF-konferanse
Svolvær 8 april 2011

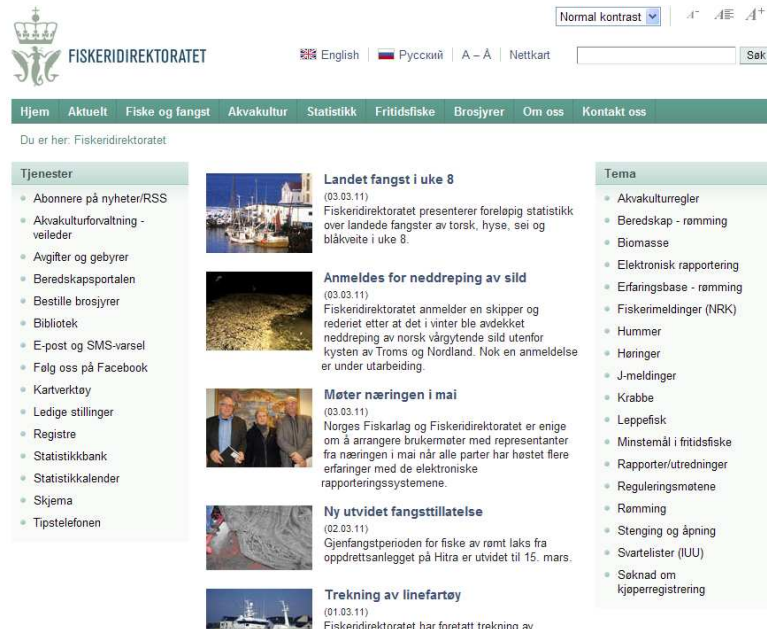
De fleste nordmenn er brukere av kysten, og det er tilgang, topografi og *biologisk mangfold* som gir den høye bruksverdien

Kunnskapsdeling:

www.fiskeridir.no

Noen sentrale eksempler:

- **Kartverktøy** viser ressurser og virksomhet og gir gode beslutningsgrunnlag
- **Statistikkdatabank** gir mulighet for analyse
- **Beredskapsportal** sammen med 03415 gir kriseberedskap
- **Veileder** akvakulturforvaltning gir forutsigbarhet og gjennomsliktighet
- **Erfaringsbase rømming** tilrettelegger for beste praksis hos oppdretter
- **Havbruksregisteret** gir oppdaterte rettigheter tilgjengelig for alle

The screenshot shows the homepage of Fiskeridirektoratet. At the top, there is a navigation bar with links for 'Hjem', 'Aktuelt', 'Fiske og fangst', 'Akvakultur', 'Statistikk', 'Fritidsfiske', 'Brosjyrer', 'Om oss', and 'Kontakt oss'. Below the navigation bar, there is a section titled 'Du er her: Fiskeridirektoratet'. The main content area is divided into three columns. The left column is titled 'Tjenester' and lists various services such as 'Abonnere på nyheter/RSS', 'Akvakulturforvaltning - veileder', 'Avgifter og gebyrer', 'Beredskapsportalen', 'Bestille brosjyrer', 'Bibliotek', 'E-post og SMS-varsel', 'Følg oss på Facebook', 'Kartverktøy', 'Ledige stillinger', 'Registre', 'Statistikkbank', 'Statistikkalendarer', 'Skjema', and 'Tipstelefonen'. The middle column features several news items with images and titles: 'Landet fangst i uke 8', 'Anmeldes for neddreping av sild', 'Møter næringen i mai', 'Ny utvidet fangsttilatelse', and 'Treking av linefartøy'. The right column is titled 'Tema' and lists various topics such as 'Akvakulturregler', 'Beredskap - rømming', 'Biomasse', 'Elektronisk rapportering', 'Erfaringsbase - rømming', 'Fiskerimeldinger (NRK)', 'Hummer', 'Høringar', 'J-meldinger', 'Krabbe', 'Leppefisk', 'Minstemål i fritidsfiske', 'Rapporter/utredninger', 'Reguleringsmøtene', 'Rømming', 'Stenging og åpning', 'Svartelister (IUU)', and 'Søknad om kjøperregistrering'.

FHF-fondet (og tilsvarende) må forvente at offentligheten så vel som forvaltningen vil være langt mer oppmerksomme i forhold til hvilke problemstillinger og hvilke aktører som tilgodeses med midler

Grunnleggende og overgripende forskningsbehov

- Kystsoneforvaltning: interessehåndtering ift nye aktører og aktiviteter
- Kommunikasjon mellom myndigheter, aktører og NGOer
- Kompetanse og utdanning; totalevaluering av (1) utdanningsbehov for næringsvirksomhet basert på kystens ressurser (2) nåværende utdanningsbehov .
- Drivkrefter for etikk og rettsoppfatning på kysten
- Marine bunnkart og strømkart; modellverktøy

Bedre og riktigere næringsutøvelse - forskningsbehov

- Fangstbasert akvakultur
- Selektivt fiske på oppdrettspåvirket fisk
- Flerartskulturer for å ta ut organisk belastning
- Turist- og fritidsfiske, muligheter og beskrankninger
- Utstyrsutvikling korrekt antall og biomasse
- Utstyrsutvikling fisketelling
- svinnanalyse

Forskningsbehov miljøeffekter på fiskeri- og havbruksnæringene

- Betydning av gruve- og løsmassedeponering
- Hvordan redusere skade ved utbygging av strandsone og gruntvannsområder
- Risikovurderinger som verktøy i fiskeri- og havbruksnæringens; tilpasning
- Marint områdevern, verifisering av hensikt og effektivitet

Forskningsbehov miljøeffekter *fra* fiskeri- og havbruksnæringene

- Sykdomssmitte mellom viltlevende og oppdrettede organismer
- Effekter av oppdrett på fiskbare bestander; atferd, fangbarhet og miljø.
- Effekter av oppdrett på økosystem og sårbare arter.
- Kriterier for bærekraft
- Kriterier for lokalisering av oppdrett – betydning av gytefelt, oppvekst- og beiteområder, samt forekomst av fastsittende eller lite vandrende arter
- Effektiv overvåkningsteknologi for miljøeffekter fra både fiskeri og havbruk.
- MOM-D
- Genetisk påvirkning av fiske på angjeldende bestand
- Risiko for varig økosystemskift som følge av organisk belastning

- Oppdrettsnæringens miljøpakke (FHL styrevedtak 30 mars) aktualiserer mye forskning knyttet til tiltak og overvåkning.
- FHL har signalisert at dette skal tas igjennom FHF.
- Det er viktig å unngå fragmentering, arbeidet må i det minste være koordinert og tilstrekkelig kvalitetssikret mht problemstilling og utførelse

Rømt fisk – forskningsbehov ift oppdrettsnæringens miljøpakke

- Effektiv uttaksteknologi rømt fisk (Laks, torsk)
- Hvordan kvalitetssikre innsamling av rømt fisk?
- Vurdering av gjenfangstfiskets nytteverdi.
- Hvordan kvalitetssikre rapportering av oppfiskede rømlinger?
- Hvilke datasett og resultater får forvaltningen og forvaltningsrettede forskningsmiljø tilgang til?
- HMS ved uttak av rømt fisk, hvem har ansvar og hvilke krav bør stilles?
- Hvordan spore rømt fisk tilbake til ansvarlig oppdretter. Fins det noe alternativ til høye merkekostnader?
- Steril fisk
- Verifisering NLV/NLF
- Verifisere skadegrad av rømt fisk som f(årstid, str., art, avstand)

Relevansforventning

Anvendt forskning generelt

- En generell utfordring er å involvere brukere i temavalg og utforming av problemstilling. Her skjer mye rart.
- Jeg tror ikke at problemstillingen blir optimal dersom et prosjekt defineres uten at brukere er med i prosessen
- En stor utfordring å definere, finansiere og sjøsette flerfaglige problemstillinger

Kvalitetsforventning

Anvendt forskning generelt

- Forvaltningsbegrunnet eller næringsbegrunnet forskning stiller minst like store krav til kvalitetssikring av forskningen som annen mer grunnleggende forskning
- Dette fordi konsekvensen av dårlig forskning kan bli *mer* fatal her enn ellers
- Samtidig mangler vi gode evaluerings- og tilbakemeldingsrutiner dersom den forvaltningsstøttende forskningen ikke holder mål

**Kysten har ligget der
i uminnelige tider –
den må forvaltes bærekraftig,
basert på beste kunnskap og kulturforståelse,
hver eneste dag**